

**OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY
PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI
NA TERENIE GMINY JAKTORÓW
za 2018r.**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grodzisku Mazowieckim działając w oparciu o art. 12 ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst. jedn. Dz. U. z 2018r., poz. 1152 z późn. zm.), art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z dnia 14 marca 1985r. (tekst. jedn. Dz. U. z 2017, poz. 1261 z późn. zm.) oraz § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r., poz. 2294) na podstawie okresowych ocen jakości wody w poszczególnych wodociągach przedstawia ocenę obszarową jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie Gminy Jaktorów za 2018r.

1 Wykaz producentów wody.

Na terenie Gminy Jaktorów, woda przeznaczona do spożycia przez ludzi dostarczana jest przez 2 wodociągi:

- wodociąg publiczny Bieganów
- wodociąg publiczny Kozery Nowe

Woda do ww. wodociągów produkowana jest przez Gminę Jaktorów.

2 Informacje dotyczące produkcji i jakości wody.

2.1 Wielkość produkcji wody i sposób jej uzdatniania.

- Stacja Uzdatniania Wody Bieganów dostarcza gminie średnio 1392 m³/d. Procesy uzdatniania obejmują filtrację, napowietrzanie, odżelazianie, odmanganianie, dezynfekcję końcową.
- Stacja Uzdatniania Wody Kozery Nowe dostarcza gminie średnio 480 m³/d. Procesy uzdatniania obejmują filtrację, napowietrzanie, odżelazianie, odmanganianie, dezynfekcję końcową.

2.2 Liczba ludności zaopatrywanej w wodę.

Spośród 11667 mieszkańców Gminy Jaktorów ze zbiorczej sieci wodociągowej o kontrolowanej jakości korzysta ok. 9400 osób. Pozostali mieszkańcy zaopatrywani są w wodę z lokalnych ujęć wody znajdujących się przy gospodarstwach domowych.

2.3 Jakość wody.

Do oceny jakości wody wykorzystywano sprawozdania z badań wody pobieranej i badanej przez Państwową Inspekcję Sanitarną i pochodzące z kontroli wewnętrznej,

prowadzonej przez Gminę Jaktorów. Jakość wody pochodzącej z wodociągów publicznych Bieganów oraz Kozery Nowe w badanym zakresie odpowiada wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Stwierdzano pojedyncze przypadki przekroczeń parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych w próbkach pobranych w dniach: 15.01.2018r., 21.02.2018r., 16.04.2018r., 18.06.2018r., 04.07.2018r., 21.08.2018r., 01.10.2018r. (dot. wodociągu publicznego Kozery Nowe), 12.03.2018r., 09.05.2018r., 28.05.2018r., 06.12.2018r. (dot. wodociągu publicznego Bieganów).

Do procesów uzdatniania na Stacjach Uzdatniania Wody Bieganów i Kozery Nowe wykorzystywane są aeratory, filtry odżelaziające i odmanganiające, do dezynfekcji stosowany jest podchloryn sodu. Dodatkowo na Stacji Uzdatniania Wody Bieganów wykorzystywany jest ług sodowy.

2.4 Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów jakości wody.

Poniżej przedstawiono terminy poborów próbek wody pobranych w ramach kontroli sanitarnej (PIS) lub kontroli wewnętrznej (KW) w poszczególnych wodociągach wraz z przekroczeniami parametrów:

a) Wodociąg publiczny Kozery Nowe

- 15.01.2018r. – parametr fizyczny (PIS; mętność);
- 21.02.2018r. – parametry fizykochemiczne (KW; żelazo, mętność);
- 16.04.2018r. – parametr mikrobiologiczny (PIS; bakterie grupy coli);
- 18.06.2018r. – parametry fizykochemiczne i mikrobiologiczny (PIS; żelazo, mętność, ogólna liczba mikroorganizmów);
- 04.07.2018r. – parametry mikrobiologiczne (PIS; bakterie grupy coli, enterokoki);
- 21.08.2018r. – parametry fizykochemiczne (KW; żelazo, mangan, mętność);
- 01.10.2018r. – parametry mikrobiologiczne (KW; Escherichia coli, bakterie grupy coli);

b) Wodociąg publiczny Bieganów

- 12.03.2018r. – parametr fizyczny (KW; zapach);
- 09.05.2018r. – parametr mikrobiologiczny (KW; bakterie grupy coli);
- 28.05.2018r. – parametr fizyczny (PIS; zapach);
- 06.12.2018r. – parametr fizyczny (KW; zapach).

Obecność bakterii grupy coli, bakterii Escherichia coli, enterokoków kałowych w wodzie może powodować, m. in. zaburzenia ze strony przewodu pokarmowego, zakażenia układu moczowego, oddechowego.

Bakterie oznaczane jako ogólna liczba mikroorganizmów nie stanowią poważnego zagrożenia. Wytwarzają jednak lipopolisacharydy ściany komórkowej, które mogą działać toksycznie.

Mętność wywołana jest obecnością drobnych cząsteczek stałych, które mogą się znajdować w wodzie na skutek unoszenia cząstek osadów pochodzących z sieci wodociągowej. Mętność wody z niektórych ujęć podziemnych może wynikać z przenikania do niej cząstek gliny lub kredy w niewielkim stopniu ulegających sedymentacji ze złóż gliny oraz wytrącania się nierozpuszczalnego wodorotlenku żelaza(III) i innych tlenków.

Zwiększona zawartość związków manganu i żelaza nie stanowi bezpośredniego zagrożenia zdrowotnego dla ludzi, jest natomiast uciążliwa, ponieważ powoduje zmiany organoleptyczne wody, przyczyniając się do zmiany jej barwy. Problemy związane z zawartymi w wodzie przeznaczanej do spożycia związkami chemicznymi wynikają głównie z ich zdolności do wywoływania niepożądanych skutków zdrowotnych po dłuższym okresie spożywania zanieczyszczonej wody.

Przekroczenia w zakresie ww. parametrów z powyższych wodociągów zostały niezwłocznie usunięte, a woda jest przydatna do spożycia przez ludzi.

2.5 Zgłoszenie reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody.

W 2018r. nie odnotowano zgłoszeń mieszkańców gminy dotyczących reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody.

2.6 Prowadzone postępowania administracyjne i działania naprawcze prowadzone przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne

A) Wodociąg publiczny Kozery Nowe

Każdorazowa kontrola organów Inspekcji Sanitarnej ww. wodociągu publicznego skutkowałą wszczęciem postępowania administracyjnego. Zarządca wodociągu w wyniku przeprowadzonych działań naprawczych (chlorowanie i/lub płukanie sieci;) doprowadził za każdym razem do przywrócenia jakości wody do wymogów obowiązującego rozporządzenia, co potwierdzone jest sprawozdaniami z badań.

W związku z opisywanymi w punkcie 2.4. poborami próbek wody:

- a) stwierdzenie ponadnormatywnej mętności w próbce wody pobranej w dniu 15.01.2018r. skutkowało wykonaniem kontrolnego poboru wody w dniu 30.01.2018r. W dniu 06.02.2018r. wydano decyzję o umorzeniu postępowania znak HKN.6030.179.2018.KT.1031;
- b) stwierdzenie ponadnormatywnej zawartości żelaza i mętności w próbce wody pobranej w dniu 21.02.2018r. skutkowało wszczęciem postępowania administracyjnego. Zamontowano napowietrzanie w zbiorniku reakcji oraz wykonano kontrolny pobór wody w dniu 14.03.2018r. W dniu 03.04.2018r. wydano decyzję o umorzeniu postępowania znak HKN.6030.501.2018.KT.2449;
- c) stwierdzenie obecności bakterii grupy coli w próbce wody pobranej w dniu 16.04.2018r. spowodowało wykonanie kontrolnego poboru wody w dniu 24.04.2018r. W dniu 25.05.2018r. wydano decyzję o przydatności wody do spożycia znak HKN.6030.787.2018.KT.3898;

d) stwierdzenie ponadnormatywnej zawartości ogólnej liczby mikroorganizmów w próbce wody pobranej w dniu 18.06.2018r. skutkowało wydaniem przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grodzisku Mazowieckim decyzji z dnia 25.06.2018r. znak HKN.6030.1004.2018.GW.4708 stwierdzającej warunkową przydatność wody do spożycia i podlegającej natychmiastowemu wykonaniu. Zarządca wodociągu, w wyniku przeprowadzonych działań naprawczych, nie doprowadził do przywrócenia jakości wody do wymogów obowiązującego rozporządzenia - potwierdziła to jedna z prób pobranych w dniu 04.07.2018r. W związku z powyższym w dniu 09.07.2018r. została wydana przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grodzisku Mazowieckim decyzja znak HKN.6030.1111.2018.AŚ.4997 stwierdzająca brak przydatności wody do spożycia i podlegająca natychmiastowemu wykonaniu. Zarządca wodociągu, w wyniku przeprowadzonych kolejnych działań naprawczych, doprowadził do przywrócenia jakości wody do wymogów obowiązującego rozporządzenia. W dniu 16.07.2018r. została więc wydana przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grodzisku Mazowieckim decyzja znak HKN.6030.1173.2018.AŚ.5410 stwierdzająca wygaśnięcie ww. decyzji oraz orzekająca o przydatności wody do spożycia z wodociągu publicznego Kozery Nowe dla parametrów mikrobiologicznych.

Stwierdzenie obecności ponadnormatywnej zawartości żelaza i mętności w próbce wody pobranej w dniu 18.06.2018r. spowodowało wykonanie kontrolnego poboru wody w dniu 16.07.2018r. W dniu 23.07.2018r. wydano decyzję o przydatności wody do spożycia znak HKN.6030.1219.2018.KT.5618 pod względem parametrów fizykochemicznych.

- e) stwierdzenie ponadnormatywnej zawartości żelaza, manganu i mętności w próbce wody pobranej w dniu 21.08.2018r. skutkowało wszczęciem postępowania administracyjnego. Wymieniono uszkodzony elektrozawór oraz wykonano kontrolny pobór wody w dniu 11.09.2018r. W dniu 10.10.2018r. wydano decyzję o przydatności wody do spożycia znak HKN.6030.1675.2018.AŚ.7605;
- f) w dniu 01.10.2018r. pobrano dwie próby do badań. Na podstawie sprawozdania z dnia 04.10.2018r., w dniu 12.10.2018r. wydano decyzję o przydatności wody do spożycia znak HKN.6030.1699.2018.AŚ.7684. W drugiej próbce na podstawie sprawozdania z dnia 29.10.2018r. stwierdzono bakterie grupy coli i Escherichia coli. Zarządca wodociągu, w wyniku przeprowadzonych działań naprawczych, doprowadził do przywrócenia jakości wody do wymogów obowiązującego rozporządzenia. Potwierdza to sprawozdanie z badań próbki pobranej w dniu 08.11.2018r. W dniu 04.12.2018r. wydano decyzję o przydatności wody do spożycia znak HKN.6030.1940.2018.AŚ.9060.

B) Wodociąg publiczny Bieganów

- a) W próbkę wody pobranej w dniu 12.03.2018r. stwierdzono nieakceptowalny zapach. W dniu 09.05.2018r. wykonano dwa pobory wody (jeden w punkcie, w którym stwierdzono nieakceptowalny zapach, drugi w innym punkcie monitoringowym). Badanie próbki wody pobranej w punkcie, w którym pierwotnie stwierdzono nieakceptowalny zapach nie wykazało przekroczenia w zakresie ww. parametru. W drugim punkcie stwierdzono bakterie grupy coli, co skutkowało wszczęciem postępowania administracyjnego. Kontrola organów Inspekcji Sanitarnej przeprowadzona w dniu 28.05.2018r. wykonana została w trakcie trwania postępowania administracyjnego wszczętego ze względu na obecność bakterii grupy coli. Zarządca wodociągu w wyniku przeprowadzonych działań naprawczych doprowadził do przywrócenia jakości wody do wymogów obowiązującego rozporządzenia. W związku z powyższym w dniu 11.06.2018r. wydano decyzję o przydatności wody do spożycia znak HKN.6030.891.2018.AŚ.4362 pod względem bakterii grupy coli, zaś w dniu 19.06.2018r. wydano decyzję o przydatności wody do spożycia znak HKN.6030.939.2018.AŚ.4569 pod względem pozostałych parametrów.
- b) Stwierdzenie nieakceptowalnego zapachu w próbkach wody pobranych w dniu 06.12.2018r. skutkowało wykonaniem kontrolnego poboru wody w dniu 18.12.2018r. W dniu 31.12.2018r. wydano decyzję o przydatności wody do spożycia znak HKN.6030.2071.2018.AŚ.9739.

3 Ocena ryzyka zdrowotnego.

Woda pochodząca z wodociągu publicznego Bieganów i Kozery Nowe, z zastrzeżeniem czasowej warunkowej przydatności i braku przydatności do spożycia przez ludzi (dot. wodociągu publicznego Kozery Nowe), o których była mowa wyżej, w okresie objętym oceną była bezpieczna dla zdrowia ludzkiego, wolna od mikroorganizmów chorobotwórczych i pasożytów w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, a także wszelkich substancji w stężeniach stanowiących potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, nie wykazywała agresywnych właściwości korozyjnych i spełniała podstawowe wymagania mikrobiologiczne i chemiczne określone w załącznikach do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Otrzymuje:

1. Wójt Gminy Jaktorów
ul. Warszawska 33
96-313 Jaktorów
2. Starosta Powiatu Grodzkiego
ul. Kościuszki 30
05-825 Grodzisk Maz.
3. a/a HKN

Państwowy Powiatowy Inspektor
Sanitarny
w Grodzisku Mazowieckim

mgr Halina Sankowska